

rusunda mündemiç olan hususlarla ilgili sualini okuttuk. Kendi arzuları üzerine birleştiriyoruz.

TİCARET BAKANI AHMET OĞUZ (İstanbul) — Efendim, söyleyeceklerime ilâve edecek bir şeyim yok.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Dikmen. Bakan aynı beyanlarını tekrar etmek istememektedir.

EKREM DİKMEN (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; kıymetli Ticaret Vekili Ahmet Oğuz beyden evvelki Ticaret Vekili zamanında hâdise cereyan etmişti. Ve şimdiki vekilin ifade ettiği gibi kooperatif seçimleri bilhassa Doğu Karadeniz muntkasında altında hizipeçilik değil, particeilik yatmaktadır. Hizipeçilik olsa belki bir partinin mensupları arasında olur. Bu kaza öteden beri bir partinin kahir ekseriyetle umumi seçim, kooperatif seçimi v.s. yi kazandığı bir kazadır. 27 Mayıs'dan sonra, kazada seçimle gelmiş idare heyetinin vazifesine son verilmiştir ve bu suretle partizanlık biraz daha alevlendirilmiştir ve 2 senelik bir geçişten sonra yeniden bu umumi seçime gidilmiştir kooperatifçe. 203 numaralı kooperatifin seçimi için ilân yapılmış ve 9 Aralık benim bildiğime göre, suali verdiğimden beri epeyce zaman geçmiştir. 19 Aralık değil de, 9 Aralık tarihinde seçimin yapılması için kooperatifçe ilân verilmiştir, ancak iki üyenin seçilmesi diğer iki üyenin ise kalması istenmiştir. Fakat dört üyenin seçiminin yapılması için ortak yekûnunun onda birini geçmek üzere ortaklardan müracaat vâkı olmuş ve seçim yapılmıştır. Bu seçimin yapıldığı gündün bu yana bütün aksaklıkların vebali buradaki Ticaret Bakanlığının temsilcisi olan kooperatif müdürü arkadaşta. Bu muntakaya gelen memurlar, bilhassa kooperatif müdürlüğü vazifesini ifa edenler, hangi parti mensuplarının ikbal devri olmuşsa, saadet devri olmuşsa o parti mensuplarına «Trak» diye yaslanmıştır. Ve buraya gönderilen Ticaret Vekâleti müfettişlerinin tetkikleri sırf, kooperatif mevzuatının noksan, girift, karmakarışık olmasından dolayı esash bir tahkikat yapamamışlardır. Bu eskiden beri böyle olmuştur; yalnız Aralık Kooperatifinin seçimlerine yapılan itirazlardan dolayı değil. Yani bu arada şunu zikretmek isterim ki, Ticaret Vekâleti, kooperatifleri mevzuunda, tüzüklerde,

nizamnamelerde ve alâkalı kanun maddelerinde birçok değişiklikler yapmak ve bu işi bir esas bağlamak zorundadır. Bakan şimdi kooperatif müdürü ne yapıyor? Ama, bunu söylerken partizan zihniyetle konuştuğum kabul edilmesin, istihdam ediyorum. Hangi partinin ikbal devresi ise onun adamlarına yaslanıyor dediğim için partizan bir gaye ile konuşmuyorum. Dört üye yenilenecek. Bunların müracaatlarını kazadaki Halk Partisi başkanı kooperatifin başkanıdır, idare heyetinde âza arkadaşları vardır. Onlara yararlanmak için bu teklifi reddetmiştir, muhtelif yollardan kabul etmemek istemiştir. Ben şahsan parti mevzularında öteden beri teşkilâtlarda da çalışmışımdır, biliyorum bunları. Neticede genel kurul gündeme hâkim olmuş kâfi adette ortak müracaat ederek mevzuu gündeme aldırmuş ve sebebolarak da göstermiş. Aynen Ticaret Vekâletinde de bunlar vardır. Ben bugüne kadar seçimsiz idare heyetleri tarafından idare edilen kooperatife, artık seçimle 4 tane idare heyeti âzasını seçmek istiyorum demiştir, hakkıdır ve seçimi yapmışlar. Müdür seçim yapılırken artık bakmış ki genel kurul buna hâkim, ortakların ekserisi istedikleri kimseleri seçecek kuvvette, kudrette, kalmış bu sefer uymuş 4 kişinin seçimine. Fakat arkadan yine gece gitmiş şehir kulübünde kazadaki memurlar kulübünde oturmuş, yanına gelen, ileri gelen söz sahibi partililerin tesiri altında başlamıştır, eski 4 tane üyeyi, eski idare heyeti üyelerini toplantıya davet etmeye. Yeni seçilenlerden ikisine haber gönderilmiştir. Ticaret Vekâleti meseleyi bilâhara tahkik etmiş, durumu bildirmiş, kooperatif müdürü yine Vekâletin emrini yerine getirmemiştir. Müdür burada o kadar partizanlık yapmıştır ki, maddi meseleler de işin içine girmiştir. Ben bu sualimi Sayın Vekilden sormuyacaktım, fakat kazayı yakından bilmesine imkân olmıyan bir arkadaş suali verdiği için o kasıtle bu sualimi sordum. Sormamdaki kasıt, sırf memurun partizanlığıdır. Bu meseleleri biz de parti meselesi yaparsak vekilin dediği gibi, bu kooperatifler içinde çökülmez bir hal alacaktır. Çünkü, lâıyk olmıyan kişiler idare heyetini kolay yoldan eline geçirmiş olacaktır. Vekâlet kendi emirlerini yazılı olarak göndermiş kazaya. Kooperatif müdürü hiç birisini takibetmemiştir. Ve vekil bey Trabzon'da merkez kazada bir kongreye şahit olmuşlardır, bilirler. O kadar heyecanlı geçer ki